

ЗАГАДКА ЛЮБОВІ НІНИ ТОПІШКО

Один із найпроникливіших і найчутливіших письменників ХХ століття Григійр Тютюнник так сформулював думку про природу таланту: “Немає загадки таланту – є вічна загадка любові”. Якщо б одним словом потрібно було охарактеризувати людину, назвати її головну рису, то для директора Центрального державного кінофотофоноархіву України імені Г. С. Пшеничного, талановитого архівіста Ніни Олександрівни Топішко цим словом було б саме любов.

Любов до життя, любов до людей, любов до справи, любов до України. Своєю любов’ю, талантом освітлює і зігріває вона кожного, хто потрапляє в орбіту її непересічної особистості.

Ниточка долі Ніни Олександрівни Топішко бере свій початок на мальовничій і працелюбній Житомирській землі. 1954 року в селі Водотії Коростишівського району народилася Ніна Сергієнко. У рідному селі закінчила середню школу, в якій рік працювала старшою піонервожатою. А потім – навчання на історичному факультеті Київського державного університету ім. Тараса Шевченка, спеціалізація – архівознавство. Лекції, семінарські заняття, тривожні, напружені сесії й веселі канікули, археологічні розкопки в Ольвії, туристичні подорожі, архівна практика у Москві та Ленінграді. І, звичайно, перше кохання – однокурсник Анатолій Топішко, який став вірним другом, однодумцем і надійною опорою на все життя.

Архівну діяльність Н. О. Топішко розпочала у Центральному державному архіві кінофотофонодокументів УРСР у 1977 році, пройшовши шлях від молодшого наукового співробітника до директора ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного (з 2003 р.).

Бути директором – це величезна наполеглива праця, котра щодня вимагає багато сил, знань, витримки, великої самовідданості і жертвності. Адже директор – це не лише управлінець, фахівець високого рів-

Колектив Центрального державного кінофотофоноархіву України
імені Г. С. Пшеничного.

ня, капітан корабля, який цілеспрямовано веде своє судно у життєвому морі, а й психолог, порадник, оборонець, підтримка і надія для кожного члена колективу.

Директору Центрального державного кінофотофоноархіву України імені Г. С. Пшеничного сьогодні є чим пишатися: в архіві введено державну службу, на третину збільшився штат співробітників, створено три нові структурні підрозділи, підвищилася заробітна плата працівників, активно проводиться комплекс робіт з оцифрування аудіовізуальних документів та створення електронних баз даних.

Вагомим є внесок Н. О. Топішко в реалізацію державної політики в галузі архівної справи – формування Національного архівного фонду України аудіовізуальними документами, забезпечення їх збереженості і використання документної інформації.

Популяризації документів архіву сприяють організовані під її керівництвом виставки документів із фондів архіву, інформування зацікавлених установ і організацій про склад та зміст документів, теле- і радіопередачі, цикли міських публічних кінолекторіїв, проведення на базі архіву оглядових екскурсій, навчальних та практичних занять для студентів, уроків історії для учнів із переглядом документальних фільмів. Багато уваги приділяє Н. О. Топішко науково-методичному та організаційному забезпеченню використання документної інформації архіву. Нею розроблені методичні рекомендації щодо організації ко-

ристування аудіовізуальними документами, пам'ятки, робочі інструкції з організації практичної роботи читального залу архіву, виготовлення копій за замовленнями користувачів.

Н. О. Топішко є автором низки тематичних оглядів і добірок документів, присвячених важливим подіям в історії України та ювілейним датам визначних особистостей, які публікувалися на сторінках часописів “Архіви України”, “Пам'ятки України”, “Генеза”, “Культура і життя”, газети “Урядовий кур'єр” та ін. Вона є співавтором передмови до Наукового видання “Війна 1914–1917 рр. Із особистого фотоальбому генерала графа Ф. А. Келлера” (К., 2012), співупорядником багатьох документальних видань, зокрема, “Уряди України у ХХ столітті” (К., 2001), окремого розділу “Окупація: зупинені миттєвості” у документальному виданні “Архіви окупації. 1941–1944” (К., 2006). Однією з перших звернулася Н. О. Топішко до вивчення та атрибуції архівних фотодокументів із колекції Празького музею вільної боротьби України. Результатом цієї роботи став зроблений нею опис фотоальбомів, опублікований у довіднику “Празькі архіви: зведений каталог архівів української еміграції в міжвоєнний період”.

У творчому доробку Н. О. Топішко є низка публікацій, що висвітлюють історію кінофотофоноархіву, зокрема статті: “Пам'ять часів” (щорічник “Наука і культура”, 2002), “Центральний державний кінофотофоноархів України імені Г. С. Пшеничного” (довідник “Архівні установи України”, Т. 1, 2005). Вона є співупорядником буклетів про Центральний державний кінофотофоноархів України імені Г. С. Пшеничного.

За участю Н. О. Топішко та під її керівництвом побачили світ анотовані каталоги кінодокументів: “Кінолітопис. Червень 1945–1955 рр.” (К., 2002.), “Кінолітопис 1956–1965 рр.” (К., 2003), “Україна і Друга світова війна: Кінолітопис 1939–1945 рр.” (К., 2006) та їх електронні версії, підготовлено до видання “Кінолітопис 1896–1975 рр.”, “Кінолітопис 1966–1975 рр.”. Готується до друку “Кінолітопис 1976–1985 рр.”, і уже розпочато роботу над наступним виданням “Кінолітопис 1986–1995 рр.”.

Професійну компетентність, величезний практичний досвід Ніни Олександрівни високо цінують колеги-архівісти як в Україні, так і за кордоном. Неодноразово Н. О. Топішко представляла архів на всеукраїнських, міжнародних наукових конференціях і семінарах: Польщі – 2005 р., Угорщині – 2006 р., Латвії – 2008 р., Міжнародній конференції Круглого столу архівів (CITRA) у м. Осло (Норвегія) – 2010 р., брала участь у роботі 13-ї Загальної конференції Євро-Азійського регіонального відділення (ЄВРАЗІКА) Міжнародної ради архівів (м. Ташкент, Республіка Узбекистан) – 2012 р., у церемонії відкриття документальної виставки “Столиця України – м. Київ в архівних документах та ма-

теріалах”, що проходила в Парижі в Українському культурно-інформаційному центрі при Посольстві України у Франції – 2013 р. Ніна Олександрівна є постійним учасником і доповідачем під час зустрічей керівників архівних служб і архівних установ Росії, Білорусії, України, на яких розглядаються питання правового і організаційного забезпечення зберігання аудіовізуальної спадщини України, введення до наукового обігу нових видів архівних джерел, проблеми створення страхового фонду та впровадження інформаційних технологій в архівній сфері.

Н. О. Топішко є членом колегії, Науково-видавничої ради, Нормативно-методичної комісії Укрдержархіву, Головної редакційної колегії серії “Архівні зібрання України”.

Плідна творча праця Ніни Олександрівни оцінена багатьма державними нагородами та відзнаками. Їй присвоєно Почесне звання “Заслужений працівник культури України”; нагороджено Почесними Грамотами Кабінету Міністрів України, Міністерства культури і мистецтв України, Голодержслужби України, Державного комітету архівів України.

23 лютого Ніна Олександрівна Топішко відзначила ювілей. Вітаючи її з цією молодю і дзвінкою датою, щиро бажаємо міцного здоров’я, здійснення усіх найсміливіших задумів і мрій, незгасаючої жаги до життя, завзяття і успіхів, творчої наснаги, благополуччя, тепла, радості і любові на довгі й многії літа.

**Державна архівна служба України
Колектив Центрального державного
кінофотофоноархіву України
імені Г. С. Пшеничного.**